

LAUSANNSKI ZAVJET¹

UVOD

Mi, pripadnici Crkve Isusa Krista, iz više od 150 naroda, sudionici Međunarodnog kongresa za evangelizaciju svijeta u Lausanni, zahvaljujemo Bogu na daru spasenja i radujemo se u zajedništvu s njim i jedni s drugima, na koje nas je pozvao. Duboko smo dirnuti svime što Bog čini u ovom vremenu, potaknuti smo na pokoru zbog vlastitih padova i izazvani nedovršenom zadaćom na planu evangelizacije. Vjerujemo da je evanđelje radosna vijest namijenjena cijelom svijetu i odlučni smo u tome da je, po Božjoj milosti i pokornosti Kristovoj zapovijedi, proglasimo svemu svijetu te u svim narodima učinimo njegove učenike. Stoga, želimo potvrditi svoju vjeru i svoju odlučnost obznajući ovaj zavjet.

1. BOŽJI PLAN

Ispovijedamo vjeru u jednoga i vječnoga Boga, Stvoritelja i Gospodara svijeta, Oca, Sina i Duha Svetoga, koji upravlja svime po naumu svoje volje. On je iz svijeta pozivao svoj narod i slao ga natrag u svijet da mu bude slugom i svjedokom, za širenje svoga Kraljevstva i izgradnju Kristova Tijela, na slavu svoga imena. Sa stidom ispovijedamo da smo često poricali svoj poziv i zakazivali u svome poslanju prilagođavajući se svijetu ili od njega se odvajajući. Ipak, radujemo se što je u nama ostala svijest o dragocjenosti evanđelja i onda kad smo bili vođeni

¹ *Lausanski zavjet* (engl. *Lausanne Covenant*) je ispovijed vjere evanđeoskih kršćana, usvojena 1974. na Prvom međunarodnom kongresu za evangelizaciju svijeta u švicarskom gradu Lausanne. Kongres je sazvao međunarodni odbor pod predsjedanjem Billyja Grahama, a predložak dokumenta priredilo je i revidiralo tijekom kongresa povjerenstvo kojem je predsjedao John Stott. Svrha usvajanja Lausanskog zavjeta bilo je uspostavljanje zajedničke izjave vjere evanđeoskih kršćana koja će olakšati evangelizaciju svijeta. Dokument nije evanđeoski credo, već prvenstveno široko prihvaćen i rasprostranjen zavjet, osobno obećanje Bogu i ljudima da će molitvom i djelovanjem pomoći u evangelizaciji svijeta. Služi kao odličan suvremen prikaz vjerovanja i predanja evanđeoskih kršćana u svijetu, pa i u Hrvatskoj (više informacija vidi u: S. Jambreč, *Leksikon evanđeoskoga kršćanstva*). *Lausanski zavjet* preveden je i prvi put objavljen u knjizi *Evanđeoski pokret: Zbornik radova sa znanstvenog skupa Protestantsko-evanđeoskog vijeća povodom 150. obljetnice Evanđeoske alijanse* (Zagreb, Protestantsko-evanđeosko vijeće, 1997.). Tekst je revidiran i objavljen uz dopuštenje urednika.

zemaljskim porivima. Naša je zadaća učiniti da to bogatstvo bude prepoznato u snazi Duha Svetoga koji nas obnovom posvećuje.

(Iz 40,28; Mt 28,19; Ef 1,11; Dj 15,14; Iv 17,6.18; Ef 4,12; 1 Kor 5,10; Rim 12,2; 2 Kor 4,7)

2. AUTORITET I SNAGA BIBLIJE

Ispovijedamo božansko nadahnuće, istinitost i autoritet kako Starog tako i Novog zavjeta u svojoj cjelovitosti kao jedne i jedine objavljene i zapisane Božje riječi, bez pogreške u svemu što tvrdi, jedinom nezabludivom putu vjere i djelovanja. Vjerujemo također u snagu Božje riječi u ispunjenju Božjeg spasenjskog plana. Poruka Biblije namijenjena je cijelom čovječanstvu. Božja objava u Kristu i u Pismu je nepromjenljiva. Po njoj Duh Sveti govori i danas. Ona rasvjetljuje um Božjih ljudi u svakoj kulturi, kako bi dokučili Božju istinu svojim očima i objavili cijeloj Crkvi svekoliku mudrost Božju.

(2 Tim 3,16; 2 Pt 1,21; Iv 10,35; Iz 55,11; 1 Kor 1,21; Rim 1,16; Mt 5,17.18; Juda 3; Ef 1,17.18; 3, 10.18)

3. KRISTOVA JEDINSTVENOST I OPĆENITOST

Ispovijedamo samo jednog Spasitelja i samo jedno evanđelje, premda prepoznamo raznolikost evanđeoskih pristupa. Vjerujemo da svi ljudi posjeduju neki oblik spoznaje o Bogu po Božjoj objavi u prirodi. Ipak pobijamo da je ta spoznaja dovoljna za spasenje, jer čovjek svojom nepravednošću nijeće istinu. Odbacujemo također, kao protivno Kristu i evanđelju, sve pretpostavke i razmatranja koja podrazumijevaju da Krist govori kroz sve religije i ideologije. Isus Krist, jedini je Bogočovjek, koji je sebe predao za otkup grešnog čovjeka i jedini je posrednik između Boga i čovjeka. Nema drugog imena po kojemu se možemo spasiti. Svi ljudi propadaju zbog grijeha, ali Bog ljubeći svakog čovjeka ne želi da itko propadne, već da se svi obrate. Oni koji odbacuju Krista, odbacuju radost spasenja i sami sebe osuđuju na vječno odvojenje od Boga. Proglašavanje Krista Spasiteljem svijeta ne znači da je samim tim čitavo čovječanstvo automatski i konačno spašeno, a još manje da sve religije omogućavaju spasenje. Naprotiv, naviještanje Krista znači proglašavati ljubav Božju grešnome svijetu i poziv svima da se obrate Spasitelju i Gospodinu u svesrdnom osobnom predanju u pokajanju i vjeri. Isus Krist je uzvišen iznad svakog drugog imena i žudno iščekujemo dan kad će mu se svako koljeno pokloniti i svaki ga jezik priznati Gospodinom.

(Gal 1,6-9; Rim 1,18-32; 1 Tim 2,5.6; Dj 4,12; Iv 3,16-19; 2 Pt 3,9; 2 Sol 1,7-9; Iv 4,42; Mt 11,28; Ef 1,20.21; Fil 2,9-11)

4. BIT EVANGELIZACIJE

Evangelizirati znači naviještati radosnu vijest o tome da je Isus Krist umro za naše grijehе, da je uskrsnuo od mrtvih sukladno Pismima, i da kao Kralj i Gospodin pruža oprostеnje grijehа i dar Duha osloboditelja svima onima koji se kaju i koji uzvjeruju. Kršćanska prisutnost u svijetu neophodna je za evangelizaciju, kao što je neophodan i onaj oblik dijaloga koji ide s tim da pozornim osluškivanjem dođu do stvarnosti. No, bit evangelizacije prije svega znači naviještanje povijesnog i biblijskog Krista Spasiteljem i Gospodinom, u cilju poticanja ljudi da mu priđu i budu pomireni s Bogom. U proklamaciji evanđeoskog poziva nemamo slobodu zatajiti cijenu učenistva. Isus i danas zahtijeva da se oni koji ga žele slijediti odreknu sebe samih, uzmu svoj križ i poistovjete s novim zajedništvom. Rezultat evangelizacije uključuje poslušnost Kristu, priključenje njegovoj Crkvi i odgovorno služenje u svijetu.

(1 Kor 15,3,4; Dj 2,32-39; Iv 20,21; 1 Kor 1,23; 2 Kor 4,5; 5,11-20; Lk 14,25-33; Mk 8,34; Dj 2,40,47; Mk 10,43-45)

5. KRŠĆANSKA DRUŠTVENA ODGOVORNOST

Vjerujemo da je Bog i Stvoritelj i Sudac svih ljudi. Stoga smo dužni širiti njegovu zauzetost pravednošću i pomirenjem cijeloga ljudskog društva te oslobođenjem čovjeka od svake vrste tlačеnja. Budući da je ljudski rod stvoren na sliku Božju, svaki pojedinac, bez razlike na rasu, religiju, boju kože, kulturu, stalež, spol ili dob, posjeduje prirodno dostojanstvo, zbog kojeg zavrjeđuje poštovanje, i ne smije biti izrabljivan. I u ovome izražavamo duboko pokajanje zbog vlastita nemara i zbog toga što smo promatrali evangelizaciju i društvena pitanja kao međusobno isključive pojave. Premda pomirenje među ljudima ne uključuje i istovremeno pomirenje s Bogom, a društvena djelatnost nije istovjetna evangelizaciji, niti je političko oslobođenje jednako spasеnju, ipak tvrdimo da je evangelizacija i društveno-političko uključеnje dio naših sveukupnih kršćanskih dužnosti, jer su oboje izraz doktrine o Bogu i čovjeku, ljubavi prema bližnjemu te poslušnosti prema Isusu Kristu. Evanđeoska poruka sadrži također osudu svakog oblika otuđenja, tlačеnja i diskriminacije. Stoga se ne bismo smjeli plašiti javnog razotkrivanja zla i nepravde bilo gdje se oni pojavili. Prihvatanjem Krista ponovno se rađamo u novi život u njegovom kraljevstvu i nije nam dužnost samo pokazivati već i širiti pravednost usred nepravедnosti svijeta. Vjera koju ispovijedamo mora nas preobražavati u cjelovitost osobne i društvene odgovornosti. Vjera bez djela je mrtva.

(Dj 17,26,31; Post 18,25; Iz 1,17; Ps 45,7; Post 1,26,27; Jak 3,9; Lev 19,18; Lk 6,27,35; Jak 2,14-26; Iv 3,3,5; Mt 5,20; 6,33; 2 Kor 3,18; Jak 2,20)

6. CRKVA I EVANGELIZACIJA

Izjavljujemo da Krist šalje svoj otkupljeni narod u svijet kao što je Otac poslao njega, te da Bog od svojeg naroda zahtijeva duboko i predano posvećenje. Stoga moramo izaći iz svojih crkvenih geta i prožeti nekršćansko društvo. U poslanju Crkve, evangelizacija zauzima prvo mjesto. Evangelizacija svijeta podrazumijeva da cijela Crkva čitavom svijetu prenese potpuno evanđelje. Crkva je u središtu Božjeg plana i određena je za širenje evanđelja. Crkva koja propovijeda križ, mora i sama biti označena križem. Ona postaje kamenom spoticanja u zadaći evangelizacije kad izda evanđelje ili kad joj nedostaje živa vjera u Boga, autentična ljubav prema bližnjem odnosno neokaljana poštenje u svim djelatnostima, uključujući promidžbu i financije. Crkva je prije svega zajednica Božjih ljudi, a ne institucija, i ne smije se poistovjetiti ni s jednom određenom kulturom, društvenim ili političkim sustavom, kao ni ljudskom ideologijom.

(Iv 17,18; Mt 28,19.20; Dj 1,8; 20,27; Ef 1,9.10; 3,9-11; Gal 6,14.17; 2 Kor 6,3.4; 2 Tim 2,19-21; Fil 1,27)

7. SURADNJA U EVANGELIZACIJI

Izjavljujemo da je vidljivo jedinstvo Crkve u istini, Božja volja. Evangelizacija nas poziva u jedinstvo, jer jedinstvo osnažuje naše svjedočanstvo, kao što naša razdijeljenost podriva evanđeosku poruku pomirenja. Primjećujemo da neke forme organizacijskog udruživanja ne promiču evangelizaciju. Stoga, bismo mi, koji dijelimo istu biblijsku vjeru, morali biti združeni u zajedništvu, radu i svjedočenju. Priznajemo da je naše svjedočenje često bivalo zasjenjeno grešnim individualizmom i nepotrebnim dupliciranjem. Zavjetujemo se u traganju za dubljim jedinstvom u istini, klanjanju, svetosti i poslanju. Potičemo razvoj regionalnih i funkcionalnih suradnji zbog promidžbe poslanja Crkve i u svrhu strateškog planiranja, kao i u svrhu uzajamnog ohrabivanja i razmjene sredstava i iskustva.

(Iv 17,21.23; Ef 4,3.4; Iv 13,35; Fil 1,27; Iv 17,11-23)

8. CRKVE U SURADNJI NA PLANU EVANGELIZACIJE

Radujemo se buđenju novog razdoblja u misijskim nastojanjima. Vodeća uloga zapadnih misija naglo nestaje. Bog podiže, usred mladih crkvi, nova i moćna sredstva za evangelizaciju svijeta, pokazujući na taj način da je odgovornost za evangelizaciju zadaća cijelog Kristovog Tijela. Sve bi crkve trebale pitati kako Boga tako i same sebe, što im je činiti u cilju evangelizacije svojih područja i slanja misionara u druge dijelove svijeta. Preispitivanje vlastite odgovornosti i

uloge u misijskim zalaganjima mora biti stalno. Tako će se razviti suradnja među crkvama i postat će vidljiva sveopća narav Crkve. Zahvaljujemo Bogu također na institucijama koje prevode Bibliju, bave se teološkom poukom, rade u sredstvima javnog priopćavanja, izdaju kršćansku literaturu, evangeliziraju, rade u misijama, obnavljaju crkve i djeluju u drugim specifičnim područjima. I te institucije bi također trebale stalno preispitivati svoju učinkovitost kao dio sveukupne misije Crkve.

(Rim 1,8; Fil 1,5; 4,15; Dj 13,1-3; 1 Sol 1,6-8)

9. HITNOST EVANGELIZACIJE

Više od dvije milijarde i šest stotina milijuna ljudi, a to je više od dvije trećine ljudskog roda, nije još evangelizirano. Stidimo se što je tako golem broj ljudi zanemaren i to je zamjerka svima nama i svoj Crkvi. U mnogim dijelovima svijeta prisutno je otvaranje prema Gospodinu Isusu Kristu kakvo još nije postojalo. Uvjereni smo da je ovo trenutak za crkve i crkvene organizacije da gorljivo mole za spasenje neevangeliziranog dijela svijeta i da pokrenu nova nastojanja na planu evangelizacije. Katkad će biti nužno smanjiti broj stranih misionara i financijsku potporu na područjima koja su već evangelizirana, kako bi se potaknulo osamostaljenje nacionalnih crkava i oslobodila sredstva za evangelizaciju nedosegnutih područja. Misionari bi se trebali kretati unutar svih šest kontinenta, u duhu poniznog služenja. Krajnji cilj bi trebao biti, u najskorije vrijeme i svim raspoloživim sredstvima, da svaka osoba ima mogućnost čuti, razumjeti i prihvatiti evanđelje. Ne možemo očekivati postignuće ovoga cilja bez žrtava. Svi smo potreseni siromaštvom milijuna ljudi i uznemireni nepravdom koja uzrokuje takvo stanje. Mi, koji živimo u izobilju, smatramo nezahtjevno življenje svojom dužnošću, kako bismo darežljivije mogli pomagati kako u humanitarnim tako i u evangelizacijskim nastojanjima.

(Iv 9,4; Mt 9,35-38; Rim 9,1-3; 1 Kor 9,19-23; Mk 16,15; Iz 58,6,7; Jak 1,27; 2,1-9; Mt 25,31-46; Dj 2,44.45; 4,34.35)

10. EVANGELIZACIJA I KULTURA

Razvoj strategije za evangelizaciju svijeta zahtijeva primjenu novih i maštovitih metoda. Uz Božju pomoć podići će se crkve duboko ukorijenjene u Kristu i bliske svojoj kulturi. Kulturu treba uvijek prosuđivati i sučeljavati sa Svetim pismom. Budući da je čovjek Božje stvorenje, neki oblici njegove kulture bogate su ljepotom i dobrotom. Zbog odvojenja od Boga, njegova je kultura okaljana grijehom i neki njezini oblici su plod demonskih utjecaja. Evanđelje ne stavlja jednu kulturu

iznad druge, nego ih vrednuje vlastitim mjerilom istine i pravednosti, ističući apsolutne moralne vrijednosti kao temelj svake kulture. Misije su često donosile, zajedno s evanđeljem, stranu kulturu, tako da su se crkve vezivale uz određenu kulturu umjesto uz Sveto pismo. Navjestitelji Kristova evanđelja moraju se ponizno lišiti svega, izuzev osobne autentičnosti, kako bi mogli postati slugama, dok crkve moraju preobražavati i obogaćivati svaku kulturu, i to sve na slavu Božju.

(Mk 7,8.9.13; Post 4,21.22; 1 Kor 9,19-23; Fil 2,5-7; 2 Kor 4,5)

11. ODGOJ I VODSTVO

Priznajemo da smo često težili mnogobrojnosti Crkve na račun njezine dubine, izdvajajući evangelizaciju od izvorišta snage kršćanstva. Priznajemo također da su neka naša misijska nastojanja zatajila u pripremi i poticanju vođa nacionalnih crkava u preuzimanju svojih odgovornosti.

Zastupamo ideju da se svaka crkva osamostali i ukorijeni i da stekne svoje vođe koji će demonstrirati kršćanski način vodstva, ne vlašću, već služenjem. Svjesni smo velike potrebe u poboljšanju teološke naobrazbe, osobito za crkveno vodstvo. U svakoj zemlji i kulturi morao bi postojati učinkovit program za obučavanje pastora i laika u crkvenom nauku, učeništvu, evangelizaciji, dušobrižništvu i služenju. Ovakvi se programi ne bi smjeli oslanjati na stereotipnu metodologiju, nego se trebaju razviti kao posljedica mjesne kreativne inicijative na temelju biblijskog predloška.

(Kol 1,27.28; Dj 14,23; Tit 1,5.9; Mk 10,42-45; Ef 4,11.12)

12. DUHOVNI SUKOB

Vjerujemo da smo uključeni i stalnu duhovnu borbu s vlastima i silama zla, koje nastoje razoriti Crkvu i spriječiti je u nastojanjima na evangelizaciji svijeta. Znamo da nam se valja opremiti Božjim oružjem kako bismo tu bitku mogli izvojevati duhovnim oružjem istine i molitve. Jer, prepoznajemo djelovanje našega neprijatelja, ne samo u lažnim ideologijama koje se nalaze izvan Crkve, nego i unutar Crkve, u pojavama lažnih evanđelja kao posljedici izvrtnja Pisma i stavljanja čovjeka na mjesto Boga. Stoga je nužan oprez i odlučno neslaganje s lažju, kako bi se sačuvala biblijska istina. Priznajemo, da ni mi sami nismo imuni od svjetovnih misli i djela te ustupanja sekularizmu. Na primjer, premda je pozorno proučavanje brojčanog i duhovnog porasta Crkve opravdano i dragocjeno, ipak smo to ponekad zanemarivali. U drugim slučajevima, poticani željom da osiguramo prihvaćanje evanđelja, prilagođavali smo evanđeosku poruku, manipulirali svoje slušatelje tehnikom pritisaka, neopravdano postajući zaokupljeni statistika-

ma, čak i služeći se njima na nečastan način. Sve je to plod svjetovnog. Crkvi je mjesto u svijetu, ali svijetu nije mjesto u Crkvi.

(Ef 6,12; 2 Kor 4,3,4; Ef 6,11.13-18; 2 Kor 10,3-5; 1 Iv 2,18-26; 4,1-3; Gal 1,6-9; 2 Kor 2,17; 4,2; Iv 17,15)

13. SLOBODA I PROGONSTVO

Dužnost svake Bogom dane vlade je osigurati uvjete mira, pravde i slobode, u kojima će omogućiti Crkvi da sluša Boga, da služi Gospodinu Kristu i propovijeda evanđelje bez zapreka. Stoga molimo vođe svih zemalja i pozivamo ih da omoguće slobodu misli i savjesti, slobodu vjeroispovijesti i promidžbe religije, u skladu s voljom Božjom i Općom deklaracijom o pravima čovjeka. Izražavamo svoju duboku zabrinutost za one koji su nepravedno zatvarani, a osobito za našu braću i sestre koja trpe zbog svjedočanstva za Gospodina Isusa. Obećavamo moliti i djelovati u cilju njihova oslobađanja. Istovremeno odbijamo biti zastrašeni njihovom sudbinom. Uz pomoć Božju i mi ćemo se usprotiviti svakoj nepravdi i ostati vjerni evanđelju, pod svaku cijenu. Ne zaboravljamo Isusovu opomenu o tome da su progonstva neizbježna.

(1 Tim 1,1-4; Dj 4,19; Kol 3,24; Heb 13,1-3; Lk 4,18; Gal 5,11; 6,12; Mt 5,10-12; Iv 15,18-21)

14. SNAGA DUHA SVETOGA

Vjerujemo u snagu Duha Svetoga. Otac je poslao svoga Duha da daje svjedočanstvo za svoga Sina. Bez njegovog svjedočanstva naše je beskorisno. Svijest o grijehu, vjera u Krista, novo rođenje i duhovni rast, njegovo su djelo. Pored toga, Duh Sveti je misionarski duh i zato se evangelizacija spontano rađa iz Crkve ispunjene Duhom. Crkva koja nije misijska proturječi samoj sebi i sputava Duha. Evangelizacija svijeta postat će stvarnost tek onda kad Duh obnovi Crkvu u istini i mudrosti, vjeri, svetosti, ljubavi i sili. Stoga pozivamo sve kršćane da mole za prisutnost suverenog Duha Božjeg, kako bi svi njegovi plodovi bili vidljivi u njegovom narodu obogaćujući tako Kristovo Tijelo. Tek tada će Crkva postati korisnim oruđem u Božjim rukama i cijela će zemlja čuti njegov glas.

(1 Kor 2,4; Iv 15,26.27; 16,8-11; 1 Kor 12,3; Iv 3,6-8; 2 Kor 3,18; Iv 7,37-39; 1 Sol 5,19; Dj 1,8; Ps 85,4-7; 67,1-3; Gal 5, 22.23; 1 Kor 12,4-31; Rim 12,3-8)

15. KRISTOV PONOVI DOLAZAK

Vjerujemo da će se Isus Krist osobno i vidljivo vratiti, silno i slavno, kako bi

dovršio spasenje i sud. Ovo obećanje je daljnji poticaj evangelizaciji, jer imamo na umu da razdoblje između Kristova uzašašća i ponovnog dolaska mora biti obilježeno poslanjem Božjeg naroda, kojemu nije dopušteno stati prije svršetka. Također se sjećamo njegovog upozorenja da će ustati lažni učitelji pod Kristovim imenom i lažni proroci kao preteče Antikrista. Zato odbacujemo, kao preuzetan san i plod čovjekove oholosti, utopiju o ostvarenju savršenog društva na ovome svijetu. Kao kršćani pouzdajemo se da će Bog ostvariti svoje kraljevstvo, i zato žudno iščekujemo taj Dan; nova nebesa i novu zemlju gdje će prebivati pravda i gdje će Bog kraljevati zauvijek. U međuvremenu predajemo se u službu Kristu i ljudima, u radosnoj podložnosti njegovoj vlasti sve do kraja života.

(Mk 14,62; Heb 9,28; Mk 13,10; Dj 1,8-11; Mt 28,20; Mk 13,21-23; Iv 2,18; 4,1-3; Lk 12,32; Otk 21,1-5; 2 Pt 3,13; Mt 28,18)

ZAKLJUČAK

Stoga, u svjetlu naše vjere i odlučnosti, sklapamo ovaj svečani zavjet s Bogom i jedni s drugima, u nakani da molimo, planiramo i radimo zajedno na evangelizaciji cijeloga svijeta. Pozivamo i druge da nam se u tome pridruže. Neka nam Bog pomogne svojom milošću i na svoju slavu kako bismo ostali vjerni ovome zavjetu! Amen, aleluja!

Međunarodni kongres za evangelizaciju svijeta

Lausanne, Švicarska

srpanj 1974.